

Trasa ① Kielce – Cedzyna „Nad wodę, na plażę” – szlak czarny

Trudność •••••

Czas przejazdu 35 min

Czas wycieczki 50 min

Długość 6,5 km

Średnia prędkość 11,1 km/godz. **Oznaczenie na mapie**

Opis Trasa dość łatwa, poprowadzona w dużej części po drogach asfaltowych oraz szutrowych. Nadaje się do przejechania na rowerach turystycznych z oponami z szosowym bieżnikiem. Odcinki nieutwardzone można przejść, prowadząc rower. Polecana dla rodzin z dziećmi, ponieważ nie jest zbyt długa. Technicznie trasa łatwa, może poza pierwszym odcinkiem pomiędzy ul. Świętokrzyską a Ciekocką, gdzie długi podjazd może sprawić trochę problemów, ale łatwo go pokonać, prowadząc rower.

Znaki trasy standardowe białe tło (ok. 20x20 cm) na nim czarna sylwetka roweru, a pod nią czarny pasek lub strzałka.

Przebieg Kielce, ul. Świętokrzyska, ul. Ciekocka, Góra Szydłowska, Nowy Folwark, Domaszowice – Na Górze, Wola Kopcowa, Cedzyna Góra, Cedzyna, Ośrodek HORN, zalew Cedzyna.

Zaczynamy w **Kielcach** z ronda pod Tesco, jedziemy ul. Świętokrzyską po płytach, zostawiając po lewej biurowiec Exbud–Skan-ska oraz Akademię Świętokrzyską. Po 600 m skręcamy w połą drogę w lewo, na łagodny podjazd, stopniowo staje się on coraz bardziej stromy. (1,3 km) Po dojechaniu do poprzecznej polnej drogi skręcamy w prawo, jest to ul. Ciekocka. Przebiega ona przez szczyt **Góry Szydłowskiej**. Rozpościera się stąd piękna panorama Kielc. (2,5 km) Po dojechaniu do zabudowań **Nowego Folwarku** na skrzyżowaniu jedziemy prosto, po kolejnych 500 m na skrzyżowaniu w **Domaszowicach – Na Górze**, jedziemy na wprost przez skrzyżowanie. Uwaga na większy ruch – jest to droga asfaltowa. Po lewej pozostawiamy kompleks ogródków działkowych. Długi łagodny zjazd pozwala odpocząć. (4,9 km) We wsi **Wola Kopcowa** jedziemy prosto na skrzyżowaniu, na szutrową drogę, a niebawem asfaltową. Po 600 m skręcamy w prawo na podjazd i po 200 m w lewo na łagodny zjazd asfaltem. Jesteśmy we wsi **Cedzyna Góra**. (6,3 km) Po kilometrowym odcinku asfaltu skręcamy na skrzyżowaniu w lewo na szutr. (6,5 km) Koniec trasy w Ośrodku Rekreacyjno-Sportowym. Stąd można wybrać się przez tamę na początek szlaku czerwonego do **Nowej Słupi** lub zrobić około godzinny przejazd dookoła zalewu **Cedzyna**.

Ciekawe miejsca na trasie

Kielce – miasto wojewódzkie z ponad 900-letnią historią (ok. 210 tys. mieszkańców), wiele zabytków i interesujących miejsc, wśród nich m.in.: Pałac Biskupów Krakowskich, kościół katedralny Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny ze skarbcem, kościół św. Wojciecha, Oddział Muzeum Narodowego, Muzeum Wsi Kieleckiej, tereny rekreacyjne nad Zalewem Kieleckim, Park Mie-

ski, Park Kultury i Wypoczynku, ponad 70 pomników przyrody, 5 rezerwatów przyrody i wiele innych interesujących obiektów
Góra Szydłowska – piękna panorama Kielc
Zalew Cedzyna – piękny zalew z licznymi ośrodkami i wypożyczalnią sprzętu wodnego, są też hotele, kąpielisko, parkingi.

Trasa ② Kielce – przez centrum – trasa wydzielona

Trudność •••••

Czas przejazdu 30 min

Czas wycieczki 30 min

Długość 6,2 km

Średnia prędkość 12,4 km/godz.

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa bardzo łatwa, poprowadzona w całości po asfalcie i kostce brukowej. Na całej długości poprowadzona jest wydzielonym torem. Trasa ma charakter komunikacyjny i dojazdowy. Łączy centrum z najatrakcyjniejszymi terenami rekreacyjnymi na obszarze miasta (Zalew Kielce, Stadion Leśny – Park Kultury i Wypoczynku).

Przebieg Kielce, ul. Jesionowa, al. IX Wieków Kielc, ul. Sienkiewicza, ul. Solna, Park Miejski, ul. Oгородowa, ul. Krakowska, ul. Gagarina, al. Legionów, ul. Marmurowa.

Trasa zaczyna się przy **ul. Jesionowej**, skąd zjeżdżamy wzdłuż rzeki Silnicy, a następnie kładką na rzece, potem udajemy się w kierunku centrum miasta wydzieloną i wyznaczoną znakami poziomymi (na asfalcie) ścieżką rowerową. Warto zaznaczyć, że po dokończeniu budowy tunelu pod ul. Jesionową, ścieżka będzie przebiegać właśnie tunelem, i okrążyć z obu stron Zalew Kielecki, skąd ma być poprowadzona wzdłuż ul. Zagnańskiej, przecinać ul. Witosa i podążać do granicy miasta w kierunku na Zagnańsk. (1,4 km) Dojeżdżamy do skrzyżowania ścieżki z **al. IX Wieków Kielc**. Jedziemy przez przejście dla pieszych koło ronda. Dalej wzdłuż rzeki, pozostawiając ją po lewej. (1,7 km) Po 300 m dojeżdżamy do **ul. Sienkiewicza** (głównego deptaku miasta), przecinamy ją, podążając wydzieloną i wyznaczoną ścieżką rowerową, rzekę mamy nadal po lewej. (1,9 km) Po 200 m dojeżdżamy do poprzecznej **ul. Solnej**. Jedziemy przez przejście dla pieszych i dalej ścieżką, pozostawiając rzekę wciąż po lewej stronie. (2,3 km) Po minięciu **Parku Miejskiego** przecinamy **ul. Oгородową** obok ronda, za rondem rzeka pozostaje po prawej, my zaś jedziemy przez skwer spacerowy. (3,0 km) Przez **Skwer Szarych Szeregów** zbliżamy się do **ul. Krakowskiej**, ścieżka biegnie w górę w kierunku skrzyżowania z **ul. Gagarina**. Po 300 m i przecięciu ul. Krakowskiej jedziemy wyznaczoną i wydzieloną częścią **ul. Gagarina**. (4,1 km) Mijamy Rezerwat geologiczny Kadzielnia. Na skrzyżowaniu z **al. Legionów** skręcamy za przejściem dla pieszych w prawo. **Al. Legionów** mamy po prawej. Zaczynamy dość długi zjazd. (4,9 km) Docieramy do **ul. Marmurowej**. Tu kończy się wydzielona ścieżka rowerowa. Dalej prowadzą nas znaki ścieżki rekreacyjno-turystycznej – niebieskiej.

Rezerwat geologiczny Kadzielnia

Przy opisie trasy biegnącej przez centrum miasta Kielce warto podkreślić możliwości wykorzystania roweru do celów użytkowych. Bez stania w zadymionych spalinami korkach szybko przemieszczamy się z północnej części miasta do południowej. Z rowerem zamiast samochodu o wiele szybciej i prościej załatwimy sprawy w różnych miejscach w centrum, zrobimy zakupy, zostawiając nasz środek lokomocji w bezpiecznym miejscu, np. na parkingu przy Urzędzie Miasta Kielce lub Urzędzie Marszałkowskim.

A trzeba pamiętać, że wybierając rower jako środek transportu np. na codzienne dojazdy do pracy, wybieramy zdrowie, szczupłą sylwetkę i dobre samopoczucie.

Trasa ③ Kielce – Stadion Leśny – ścieżka czerwona

Trudność ●●●●●

Czas wycieczki 1 godz.

Średnia prędkość 6 km/godz.

Czas przejazdu 35 min

Długość 3,5 km

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa **bardzo trudna** poprowadzona w kompleksie leśnym na zboczach góry Pierścienicy. Jest bardzo wymagająca, mimo że jej długość wynosi tylko ok. 3,5 km.

Znaki szlaku na białym tle rowerzysta w kolorze czerwonym, u dołu czerwony pasek. Całość ma ok. 25x25 cm.

Przebieg Opis trasy ograniczono do miejsca startu, gdyż nie jest możliwe opisanie wszelkich skrzyżowań dróg i ścieżek leśnych. Zaczynamy na **ul. Sportowej** – łączy ona **al. Na Stadion** i **ul. Kusocińskiego**. Zaczynamy pod skocznia narciarską i wyciągiem narciarskim. Jedziemy w prawo, czyli w kierunku **ul. Kusocińskiego**, skręcamy na skrzyżowaniu w lewo przed obeliskiem, następnie mijamy po prawej grób Wojtka Szczepaniaka – zamordowanego w czasie wojny harcerza Szarych Szeregów i jedziemy dalej pod pomnik pomordowanych w czasie okupacji. Zostawiamy go po le-

wej i ruszmy dalej w górę aż na górną polanę stoku narciarskiego, stąd zgodnie ze znakami w kompleks lasów Parku Kultury i Wypoczynku. Należy szczególnie uważać na spacerowiczów. Trzeba też przygotować się na nisko zwisające gałęzie, krzaki i nawierzchnię zaskakującą nas wystającymi korzeniami, zagłębieniami czy kamieniami na środku toru jazdy. Jeszcze raz – trasa trudna. Podobny start ma ścieżka niebieska – identycznie oznaczony. Jej długość ok. 12 km.

Ciekawe miejsca na trasie

Stadion Leśny (mieszczący się w Parku Kultury i Wypoczynku) – miejsce wypoczynku, wiele boisk, miejsc ogniskowych, ogródków z urządzeniami dla najmłodszych, tor rowerowy i inne atrakcje.

Trasa ④ Kielce – Stadion Leśny – ścieżka niebieska

Trudność ●●●●● **Czas przejazdu** 1 godz. 20 min
Czas wycieczki 2 godz. **Długość** 11,8 km
Średnia prędkość 8,0 km/godz. **Oznaczenie na mapie**

Opis Trasa nie jest trudna, przygotowana jako propozycja dla początkujących rowerzystów terenowych, dla turystów, którzy zaczynają swoją przygodę z rowerem.

Znaki trasy duże (ok. 25x45 cm) tablice prostokątne lub z ostrzem strzałki. Są one w kolorze niebieskim z białym rowerzystą i odpowiednim znakiem kierunku jazdy.

Przebieg Biegnie ona od **ul. Marmurowej**, od skrzyżowania z **al. Legionów**. Stąd ok. 900 m przez skwer, omijając stadion lekkoatletyczny (pozostaje po lewej), a następnie przecina **ul. Szczepaniaka**. Wjeżdżając w las (ok. 200 m) w kierunku stadionu leśnego (dawny tor wyścigów konnych), możemy pojechać w dwóch kierunkach – w lewo zostawiając stadion po prawej oraz w prawo dojeżdżając do specjalnie wybudowanego toru przeszkód dla rowerzystów (jest on po lewej od trasy rowerowej). Kolejny odcinek w prawo w kierunku **ul. Biesak**, a na niej w lewo, po 500 m zjeżdżamy w lewo w las, by potem minąć **rezerwat Biesak-Białogon** (4,3 km). Trasa wiedzie nas do leśnej drogi asfaltowej, wykorzystywanej przez służby leśne, po ok. 2 km dojeżdżamy do **ul. Obrzeżnej**, z niej po 900 m w kierunku Stadionu Leśnego, by po kolejnych 500 m dojechać do dawnego toru wyścigów konnych, nim w prawo. Po ok. 1 km dojeżdżamy do punktu rozpoczęcia wycieczki na terenach Parku Kultury i Wypoczynku (rozwidlenie szlaku rowerowego). Przejechaliśmy ok. 11,8 km.

Ciekawe miejsca na trasie

Tor wyścigów konnych – fragment Stadionu Leśnego, obecnie miejsce spacerowe z wieloma urządzeniami rekreacyjnymi
Rezerwat Biesak-Białogon – rezerwat geologiczny z odsłonięciami skał wapiennych, utworzony w dawnym kamieniołomie wapieni

Park Kultury i Wypoczynku – kompleks leśny obejmujący ścieżki i trasy piesze oraz rowerowe, stok narciarski z wyciągiem, miejsca pamięci narodowej oraz Stadion Leśny z szeregiem boisk, miejsc ogniskowych, ogródków z urządzeniami dla najmłodszych.

Trasa ⑤ Kielce – Telegraf – ścieżka czerwona

Trudność •••••

Czas przejazdu 50 min

Czas wycieczki 1 godz. 15 min

Długość 5,5 km

Średnia prędkość 6,6 km/godz.

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa **bardzo trudna** poprowadzona w kompleksie leśnym na zboczach góry Telegraf.

Znaki ok. 30x30 cm, białe z namalowanym czerwonym rowerzystą. Nie ma strzałek, na skrzyżowaniach z innymi drogami znaki są często namalowane na drzewach tak, że widać, gdzie skręca szlak. Trasa wymagająca wysokich umiejętności, jej długość to ok. 5,5 km.

Przebieg Miejsce startu to albo parking pod stokiem narciarskim, albo **ul. Tarnowska** – jej przecięcie z niebieskim szlakiem pieszym. Stąd trzeba pojechać w kierunku Telegrafu, w górę, a po ok. 150 m, zobaczymy wyraźne znaki trasy rowerowej. Z parkingu pod wyciągiem narciarskim jedziemy drogą polną obok ściany lasu, po prawej zostaje parking. Po napotkaniu poprzecznej polnej drogi, skręcamy w lewo i jesteśmy już na szlaku. Na znacznej części szlak biegnie wraz z niebieskim. Najpierw w kierunku **ul. Tarnowskiej**, ale ok. 150 m przed nią (widać już na wprost asfalt) skręca w górę w lewą stronę. Tu pnie się dość długo, by po ok. 2 km dotrzeć na polanę ze stokiem narciarskim po lewej. Stąd zaczyna się trasa bardzo trudna ze zbudowanymi specjalnie przeszkodami terenowymi, takimi jak: podjazdy, skocznie, tralki, mostki. Po długich, trudnych zjazdach trasa prowadzi nas znów w pobliże stoku narciarskiego, który zostaje po lewej. Mijamy zabudowania i dojeżdżamy w pobliże parkingu, w miejsce, gdzie odszukaliśmy pierwsze znaki szlaku.

Należy szczególnie uważać na spacerowiczów. Trzeba też przygotować się na nisko zwisające gałęzie, krzaki i zmienną nawierzchnię. Jazda przez las wymaga wprawy i umiejętności, a także zabezpieczeń osobistych.

Ciekawe miejsca na trasie

Góra Telegraf (406 m n.p.m.) – ze szczytu Telegrafu rozpościera się wspaniały widok na miasto Kielce, nazwa historyczna wskazująca na wykorzystywanie tego wzniesienia do celów komunikacyjnych, obecnie znajduje się tu zespół anten nadawczo-odbiorczych różnych systemów komunikacyjnych

Stok narciarski Telegraf – dość trudny stok narciarski (tzw. kielecki Nosal), o znacznej różnicy wzniesień

Cmentarz Jeńców Radzieckich – cmentarz w miejscu kaźni ponad 12 000 żołnierzy radzieckich, pomordowanych przez hitlerowców podczas II wojny światowej.

Trasa ⑥ Kielce – Telegraf – ścieżka niebieska

Trudność ●●●●●

Czas wycieczki 1 godz.

Średnia prędkość 6,7 km/godz.

Czas przejazdu 40 min

Długość 4,5 km

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa **bardzo trudna** poprowadzona w kompleksie leśnym na zboczach góry Telegraf.

Znaki ok. 30x 30 cm, białe z namalowanym niebieskim rowerzystą. Nie ma strzałek, na skrzyżowaniach z innymi drogami znaki są często namalowane na drzewach tak, że widać, gdzie skręca szlak. Trasa wymagająca wysokich umiejętności, jej długość to ok. 4,5 km.

Przebieg Miejsce startu to albo parking pod stokiem narciarskim, albo **ul. Tarnowska** – jej przecięcie z niebieskim szlakiem pieszym. Stąd trzeba pojechać w kierunku Telegrafu, w górę, a po ok. 150 m, zobaczymy wyraźne znaki trasy rowerowej. Z parkingu pod wyciągiem narciarskim jedziemy w górę leśną drogą lub prawą stroną stoku narciarskiego. Po napotkaniu poprzecznej leśnej drogi, skręcamy w prawo. Tu duże znaki szlaku poprowadzą nas po pięknych lasach góry Telegraf. Znaczna część trasy biegnie wraz z trasą czerwoną.

Szlak biegnie najpierw w kierunku **ul. Tarnowskiej**, ale ok. 150 m przed nią (widać już na wprost asfalt) skręca w górę w lewą stronę. Tu pnie się dość długo, by po ok. 2 km dotrzeć najpierw na polanę ze stokiem narciarskim po lewej, a następnie na szczyt, pod wieżę przekaźnikową. Stąd zjeżdżamy długim, dość trudnym zjazdem. Po ok. 1,5 km trasa będzie uciekać lekko w lewo, aż w końcu doprowadzi nas pod Cmentarz Jeńców Radzieckich. Po jego ominięciu, trasa prowadzi znów na stok narciarski, który przecinamy w poprzek i kończymy wycieczkę w miejscu rozpoczęcia, parking jest ok. 150 m po prawej.

Należy szczególnie uważać na spacerowiczów. Trzeba też przygotować się na nisko zwisające gałęzie, krzaki i zmienną nawierzchnię. Jazda przez las wymaga wprawy i umiejętności, a także zabezpieczeń osobistych.

Trasa ⑦ Kielce – Karczówka

Trudność ●●●●●

Czas wycieczki 4 godz.

Średnia prędkość 7,5 km/godz.

Czas przejazdu 2 godz.

Długość 15,1 km

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa dość łatwa poprowadzona bocznymi ulicami o różnej nawierzchni. Jedyne trudniejszy odcinek przebiega w pobliżu Karczówki, gdzie natrafimy na bardzo trudny zjazd.

Przebieg **ul. Żytnia** – Karczówka (3,1 km) – Białogon (8,1 km) – rez. Biesak (10,0 km) – Stadion Leśny (15,1 km).

Zaczynamy na **ul. Żytniej** przy hali widowiskowo-sportowej, stąd jedziemy w kierunku wiaduktu kolejowego, a zaraz za nim skrę-

Pobernardyński klasztor na Karczówce

camy w prawo drogą z kostki granitowej, na wiadukcie w prawo w ul. Mielczarskiego. Po prawej mijamy śliczny drewniany kościół pw. Niepokalanego Serca NMP, za nim skręcamy w prawo w ul. Urzędniczą. Gdy skończy się ta ulica, skręcamy w lewo w ul. Szkolną, a następnie w prawo w ul. Karczówkowską (kostka brukowa). Przecinamy dwupasmową szosę i zaczynamy długi podjazd po bruku w kierunku **Karczówki**. Po przecięciu ul. Podklasztornej wspinamy się krętą drogą na wzgórze. Tu stoi jeden z najpiękniejszych obiektów sakralnych w Kielcach. Wspaniałe widoki rekompensują trudy podjazdu.

Po zwiedzeniu klasztoru jedziemy zgodnie ze znakami szlaku pieszego, zostawiając klasztor po prawej. Za klasztorem zaczyna się trudny stromy zjazd kamienistą ścieżką. Tu proponuję prowadzić rower, gdyż jazda może być niemożliwa, ze względu na wystające kamienie. Gdy las się kończy, wjeżdżamy w prawo na ul. Bernardyńską. Na skrzyżowaniu skręcamy w lewo w ul. Grabinów, nią dość długi odcinek do skrzyżowania, na którym skręcamy w lewo w ul. Białogońską. Tą boczną drogą jedziemy przez las, powoli wspinając się na przełęcz pomiędzy górami Brusznia i Marmurek. Gdy mamy sporo sił, można na przełęczy zjechać z trasy i skręcając w lewo leśną drogą dojechać (uwaga dość stromy podjazd) na szczyt **Bruszni**. Stoi tu wspaniały Krzyż. To w tym miejscu odbywają się spotkania patriotyczne organizowane przez różne środowiska.

Wracamy na przełęcz i jedziemy dalej ul. Białogońską, dość ostrym zjazdem aż do końca lasu i dalej do skrzyżowania, gdzie skręcamy w prawo w ul. Kolonię, przez mostek i do centrum Białogonu. Po prawej mijamy KFP Białogon, gdzie warto zwiedzić przyzakładowe muzeum, zaś po przeciwnej stronie stoi śliczny drewniany kościółek. Przy pomniku Staszica znajduje się pomnik przyrody – okazała lipa szerokolistna. Dalsza część trasy rowerowej biegnie w lewo ul. Fabryczną. Na skrzyżowaniu z ul. Krakowską skręcamy w lewo w kierunku centrum i zaraz w prawo (a nawet na skos do tyłu) w ul. Na Ługach, przecinamy tory kolejowe i wjeżdżamy w las, tą dróżką dojedziemy aż do rezerwatu geologicznego **Biesak-Białogon**. Następnie musimy się cofnąć, skręcając na rozwidleniu szlaku rowerowego w prawo. Oznakowaną trasą rowerową jedziemy przez las aż do poprzecznej drogi, gdzie

skręcamy w prawo (droga brukowana). Mijamy stok narciarski i skocznię narciarską (po prawej). Droga zawiedzie nas łukiem do pętli, przed nią skręcamy w lewo na oznakowany szlak rowerowy, nim jedziemy w prawo szeroką leśną aleją będącą pozostałością dawnego toru wyścigów konnych. Na łuku alei skręcamy w prawo do ul. Kusocińskiego, gdzie kończymy przejazd.

Ciekawe miejsca na trasie

Klasztor na Karczówce – z 1628 roku, poświęcony św. Karolowi Bromeuszowi, na ołtarzu kaplicy św. Barbary znajduje się figura patronki górników, wykonana z jednego bloku galeny – rudy ołowiu wydobywanej na Karczówce.

Trasa ③ Kielce – Telegraf – „Z geologią na ty”

Trudność ●●●●●

Czas wycieczki 4 godz.

Średnia prędkość 5 km/godz.

Czas przejazdu 2 godz.

Długość 9,1 km

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa o średniej trudności poprowadzona bocznymi ulicami o różnej nawierzchni, część trasy przebiega po duktach i ścieżkach leśnych. Trudniejszy odcinek przebiega w okolicach góry Telegraf (zwłaszcza zjazd w kierunku Bukówki).

Przebieg Stadion Leśny – skrzyżowanie z ul. Popiełuszki (2,5 km) – góra Telegraf (4,0 km) – Bukówka (5,2 km) – rez. Wietrznia (7,2 km) – ul. Tarnowska (9,1 km).

Rozpoczynamy na **ul. Kusocińskiego**. Skręcamy w prawo aleją Na Stadion, zaraz za pętlą skręcamy w lewo w ul. Obrzeźną. Nią jedziemy aż do ul. Ściegiennego, przecinamy ją i jedziemy ul. Jędrzejowską. Gdy droga się skończy, jedziemy szlakiem turystycznym niebieskim, aż do ul. Popiełuszki (dwupasmowa szosa). Przecinamy ją tak, jak wskazuje szlak turystyczny i nadal zgodnie ze znakami kierujemy się w stronę centrum, skręcamy w prawo w leśną, kamienistą drogę, nią wraz z niebieskim szlakiem wjeżdżamy aż na szczyt góry **Telegraf**. Widok na Kielce zapiera

Na ścieżce rowerowej

dech w piersiach. Nadal kierując się znakami niebieskiego szlaku, zjeżdżamy na **Bukówkę**. Gdy szlak dotrze do ul. Wojska Polskiego, skręcamy w lewo i tą ulicą jedziemy do ronda, które przecinamy na wprost i brukowanym odcinkiem ul. Wojska Polskiego docieramy do widocznego po prawej rezerwatu geologicznego **Wietrznia**. Po zwiedzeniu rezerwatu kontynuujemy jazdę do ul. Poniatowskiego, która odchodzi w prawo na skos. Nią docieramy do ul. Tarnowskiej (dwupasmowa) i prawą stroną zjeżdżamy do ronda, gdzie kończymy wycieczkę.

Ciekawe miejsca na trasie

Rezerwat Wietrznia – dawny kamieniołom, rezerwat przyrody nieożywionej ze skamielinami fauny dewońskiej (ryb kopalnych), zjawiskami tektonicznymi w skałach ołowiowo-barytowych i formami działalności krasowej (jaskinie). W zachodniej części dawnego wyrobiska, na ścianie południowej unikatowa wychodnia dolomitu pochodzenia hydrotermalnego.

Trasa ☉ Kielce – Mójcza – Cedzyna – „Nad wodę”

Trudność ●●●●●

Czas wycieczki 4 godz. 30 min

Średnia prędkość 8 km/godz.

Czas przejazdu 2 godz. 40 min

Długość 21,9 km

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa dość łatwa, bez trudnych zjazdów i podjazdów poprowadzona bocznymi ulicami o różnej nawierzchni, część trasy przebiega po ścieżkach leśnych i polnych.

Przebieg ul. Solna (znakowana ścieżka rowerowa) – skrzyżowanie z ul. Tarnowską (2,1 km) – zalew Mójcza (7,1 km) – most w Cedzynie (9,6 km) – Ośrodek HORN nad zalewem Cedzyna (10,4 km) – kładka przez Zajączkową Strugę (10,9 km) – droga z płyt (11,5 km) – Wola Kopcowa (12,7 km) – ogrody działkowe (13,8 km) – Aleja Solidarności (18,7 km) – Zalew Kielce (21,9 km).

Rozpoczynamy na ścieżce rowerowej w centrum miasta przy **ul. Solnej**. Jedziemy nią do ul. Staszica i nią w lewo, dalej przez skwer do ul. Kapitulnej, skąd na wprost przez ul. Jana Pawła, ul. Czerwonego Krzyża, a potem w prawo w ul. Wesołą. Przecinamy ul. Seminaryjską, a gdy nasza ulica kończy się, skręcamy w Wojska Polskiego w lewo. Na skrzyżowaniu w lewo w ul. Prosta, przecinamy ul. Zeromskiego, a następnie także, ul. Tarnowską (dwupasmowa). Dalsza trasa biegnie w lewo na skrzyżowaniu, a chwilę potem w prawo w ul. Prochownia (nawierzchnia nieutwardzona). Gdy ulica się skończy, skręcamy w prawo i na skrzyżowaniu w lewo w ul. Zagórską, nią aż do ogrodów działkowych „Relaks”, tu w lewo, a następnie w prawo w ul. Sybiraków. Tu nad zalewem **Mójcza** można odpocząć nad wodą. Dalsza trasa biegnie w kierunku rzeki, a następnie drogą polną (czasem ścieżką) wzdłuż rzeki Lubrzanki aż do mostu. Przekraczamy jezdnię i skręcamy w kierunku Kielc w lewo, a po 200 m w prawo w boczną drogę asfaltową, na końcu jedziemy szutrem na wprost do ośrodka spor-

tów wodnych. Tu kolejny raz wypoczywamy nad wodą. Dalej, pozostawiając ośrodek po lewej, jedziemy polną drogą wzdłuż zalewu **Cedzyna**. Droga odbija w prawo w stronę małej rzeczki (Zajączkowa Struga), tu po przejechaniu przez stalową kładkę kierujemy się w prawo na skos w las, gdzie napotkamy niebieski szlak pieszy. Nim docieramy do drogi z płyt betonowych i skręcamy w lewo. Po przecięciu drogi we wsi **Wola Kopcowa** jedziemy polną drogą niemal na wprost aż do ogrodów działkowych. Szeroką drogą na skraju ogrodów skręcamy w prawo i chwilę dalej kierujemy się w lewo pomiędzy działki. Przejeżdżamy przez ogrody centralnym przejazdem. Przy wyjeździe z ogrodów skręcamy w ul. Morcinka w lewo i jedziemy skrajem działek. Na skrzyżowaniu skręcamy w ul. Ciekocką w prawo i nią do końca, skręcamy następnie w prawo w ul. Świerczyńską i zaraz w lewo w ul. Bęczkowską. Skręcamy w lewo i skrajem drogi docieramy do przejścia przez aleję Solidarności. Skrajem skweru jedziemy zjazdem w kierunku centrum. Skręcamy na skwer w prawo i ciągiem spacerowym jedziemy przez cały skwer aż do ul. Warszawskiej, skręcamy w prawo, a następnie na skrzyżowaniu w lewo w ul. Turystyczną i zaraz w prawo w ul. Nałkowskiej, skąd w lewo na skos osiedlową uliczką. Niał następnie w prawo. Pozostawiamy osiedle po lewej i łukiem dojeżdżamy do ul. Klonowej, nią w lewo i zaraz potem w prawo w kierunku Zalewu Kieleckiego. Docieramy do wyznaczonej ścieżki rowerowej, gdzie kończymy wycieczkę.

Trasa ⑩ Kielce – Ślichowice

Trudność •••••

Czas wycieczki 4 godz.

Średnia prędkość 9 km/godz.

Czas przejazdu 2 godz. 30 min

Długość 21,5 km

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa o średniej trudności poprowadzona bocznymi ulicami o różnej nawierzchni, znaczna część trasy przebiega po drogach nieutwardzonych.

Przebieg Dworzec PKP – ul. Grunwaldzka (2,8 km) – Grabinów (4,2 km) – Górki Szczukowskie (10,4 km) – rez. Ślichowice (17,8 km) – ul. Jagiellońska (20,3 km) – dworzec PKP (21,5 km).

Zaczynamy przed **dworcem PKP**, przejeżdżamy tunelem za tory i skręcamy w lewo w ul. Mielczarskiego, by skręcić w prawo w ul. Sienną (przed zakładem WSP Społem). Na końcu ulicy skręcamy w prawo w ul. Opielińską i zaraz w lewo w ul. Piekoszowską, a po przecięciu ul. Jagiellońskiej skręcamy w prawo w ul. Lecha. Na jej końcu skręcamy w lewo w ul. Bolesława Chrobrego. Zaprowadzi nas długim łukiem do Piekoszowskiej, gdzie skręcamy w prawo i zaraz w lewo, przecinamy ul. Grunwaldzką (dwupasmowa) i jedziemy ul. Podklasztorną, skręcamy w drugą w prawo (nieutwardzona) w ul. Bernardyńską. Na skrzyżowaniu kierujemy się prosto na ul. Grabinów (z tego skrzyżowania też możemy dostać się na Karczówkę). Na kolejnym skrzyżowaniu kierujemy się prosto ul. Dzikowskiego, która skrajem lasu, a następnie pomiędzy za-

budowaniami doprowadzi nas do poprzecznej ul. Pietraszki. Nią w prawo, przez mostek na Sufragańcu, dalej mijając ul. Bobrową, skręcamy w lewo w ul. Młyńską. Nią docieramy do lasu i jej przedłużeniem wjeżdżamy w las, skąd wyjeżdżamy na polną drogę z widokiem na wieś **Górki Szczukowskie**, a po dojechaniu do głównej szosy przez wieś, skręcamy w lewo, zaraz potem zjeżdżamy w prawo jeszcze przed wiaduktem. Po prawej zostaje przystanek PKP, przecinamy tory i łukiem w prawo. Droga prowadzi nas do lasu, gdzie jedziemy dłuższy czas leśną drogą zwaną Gościńcem Piotrowskiego. Po dojechaniu do zabudowań (ul. Kruszelnickiego) skręcamy pierwszą w prawo, przez rzekę i następnie w lewo w ul. Batalionów Chłopskich. Po drodze minimy pomniki przyrody – okazałe lipy. Na skrzyżowaniu skręcamy w prawo w ul. Malików, by zjechać z niej w lewo zaraz za wiaduktem kolejowym w ul. Kolejarzy. Po lewej zostaje przystanek PKP Czarnów. Jedziemy wzdłuż torów aż do rezerwatu geologicznego **Śluchovice** (odbiegająca od innych nazw – Ślichowice – nazwa ta została wprowadzona w literaturze omyłkowo, jednak nadal widnieje we wszelkich dokumentach jako nazwa oficjalna). Stąd nadal wzdłuż torów do przystanku PKP Kielce Herbskie przy ul. Kolberga, a następnie skręcamy w lewo, ale nie w ul. Hożą (pierwsze skrzyżowanie – zaraz za łukiem ul. Kolberga), tylko w ul. Młodą, nią po przecięciu ul. Jagiellońskiej jedziemy aż do Mielczarskiego, gdzie skręcamy w prawo, dojeżdżając do tunelu pod torami. Tunelem wracamy do miejsca naszego startu.

Ciekawe miejsca na trasie

Rezerwat skalny Śluchovice im. Jana Czarnockiego – ochroną ścisłą objęto odkrywkę skalną – fałd pochylony, a także roślinność zielną i krzewiastą.

Trasa ① Kielce – Zagnańsk – „Leśna droga”

Trudność ●●●●●

Czas wycieczki 6 godz.

Średnia prędkość 10 km/godz.

Czas przejazdu 3 godz. 50 min

Długość 36,8 km

Oznaczenie na mapie

Opis Trasa o średniej trudności ze względu na długość, poprowadzona bocznymi ulicami o różnej nawierzchni, część trasy przebiega po duktach leśnych. Trudniejszy odcinek przebiega w lasach pomiędzy Kielcami a wsią Siodła oraz od Sioდეł do Zagnańska-Chrustów.

Przebieg Zalew Kielce – os. Dąbrowa (4,3 km) – góra Wierzejska (5,5 km) – Siodła (11,0 km) – Jaworze – Zagnańsk-Chrusty (13,5 km) – Bartków (16,3 km) – Samsonów (19,3 km) – Osowa – Tumlin (23,3 km) – Miedziana Góra (27,4 km) – rez. Sufraganiec (31,2 km) – węzeł Skrzetle (34,9 km) – Zalew Kielce (36,8 km).

Zaczynamy wycieczkę nad Zalewem Kieleckim, nad jego północno-wschodnią częścią. Jedziemy gruntową drogą wzdłuż rzeki Silnicy w kierunku północnym. Po dotarciu do granicy ogrodów działkowych (ciekawy pomnik przyrody – grupa trzech oka-

Nad Silnicą

rzekę i następnie ul. Witosa, jedziemy nieutwardzonym przedłużeniem ul. Karczunek wzdłuż granicy lasu. Osiedle Dąbrowa pozostaje po prawej. Po dotarciu do ściany lasu, jedziemy leśną drogą przez górę Wierzejską aż do czerwonego szlaku pieszego. Skracamy na szlak w lewo i nim podążamy przez las do kładki nad obwodnicą kielecką. Dalej szlakiem docieramy do przedłużenia ulicy Zagnańskiej, na jej zakręcie w lewo odbijamy w leśną drogę w prawo na skos. Droga ta zaprowadzi nas do wsi **Siodła**, skąd w prawo połączy nas droga do wsi Jaworze. Droga przecina wieś i docieramy do **Zagnańska-Chrusty**, gdzie po przejechaniu przez tory kolejowe jedziemy w lewo do **Bartkowa**. Tu zatrzymajmy się na chwilę przy jednym z najstarszych drzew w Polsce – Dębie Bartku. Nadal jedziemy główną asfaltową drogą do **Samsonowa**, gdzie warto zwiedzić ruiny starej huty. Na rozwidleniu drogi wybieramy podrzędną w lewo na skos przez wieś Osowa, a dalej przez **Tumlin** do **Miedzianej Góry**, gdzie skręcamy w lewo przed skrzyżowaniem z główną drogą. Przez Kostomłoty II jedziemy do obwodnicy, przed nią w lewo do mostu, w prawo pod mostem wzdłuż torów, za szosą w prawo i dalej aż do rezerwatu Sufraganiec drogą leśną, skąd w prawo do **Gruchawki**. Tu ul. Gruchawka (połna), a po przecięciu skrzyżowania ul. Hubalczyków, przecinamy ul. Łódzką i skręcamy w pierwszą w lewo w ul. Mjra Piwnika, dalej w prawo w ul. Wróbla i w lewo w ul. Helenówek, na jej końcu w lewo w ul. Pawią i zaraz w prawo w ul. Łódzką. Nią jedziemy pod mostem kolejowym, przez rondo, a za nim skręcamy w lewo i zwracamy na drugi pas, by zaraz potem zjechać z szosy w prawo na ścieżkę rowerową, skąd brzegiem zalewu docieramy do miejsca, gdzie rozpoczęliśmy wycieczkę.

Ciekawe miejsca na trasie

Dąb Bartek – najstarszy w Polsce (wiek ok. 1200 lat), wg legendy w jego cieniu odpoczywał Bolesław Krzywousty. Średnica pnia wynosi 3,14 m, obwód 9,85 m, a wysokość ok. 30 m.

Samsonów – wieś, w której w 1598 r. wybudowano pierwszy wielki piec. Zachowane ruiny Huty „Józefów” z 1823 r.: wielki piec z wieżą gichtociągową, służącą do zasypywania pieca wsadem, budynki produkcyjne, fragment ujęcia wody i budynki pomocnicze.

załych dębów) skręcamy w prawo i po dojechaniu do ul. Jeleniowskiej skręcamy w lewo. Tą ulicą aż do ul. Warszawskiej (dwupasmo) i chodnikiem w lewo (zjazd) do pierwszej ulicy w lewo – jest to ul. Karczunek. Nią jedziemy w dół, koło mostku na Silnicy stoi piękny pomnik przyrody – 300-letni dąb. Przecinamy

Niniejszy przewodnik obejmuje wszystkie znakowane trasy rowerowe znajdujące się lub rozpoczynające się na terenie miasta Kielc. Trasy są poprowadzone bocznymi ulicami, często z nawierzchnią nieutwardzoną, także duktami leśnymi, a w niektórych miejscach nawet ścieżkami leśnymi. Na wszystkich trasach trzeba zwracać uwagę na pieszych. Mają oni bezwzględne pierwszeństwo na pieszych szlakach turystycznych, chodnikach, a nawet na poboczach dróg. Pierwszeństwa nie mają natomiast na wydzielonych ścieżkach zarezerwowanych tylko dla rowerzystów, ale... tam także uważajmy na pieszych. Kraksa nie jest przyjemna dla nikogo, bez względu na to kto miał pierwszeństwo. Należy także pamiętać o przepisach ruchu drogowego, bo obowiązują one rowerzystę tak samo jak każdego innego uczestnika ruchu. Trzeba pamiętać, że nawet mając pierwszeństwo na drodze, zderzenie z samochodem może być szczególnie groźne dla rowerzysty. Zatem tam, gdzie to możliwe, warto pokonać skrzyżowanie przejściem dla pieszych, jest to bezpieczniejsze.

Jak się przygotować do jazdy na rowerze

Jazda na rowerze wymaga wcześniejszego odpowiedniego przygotowania. Warto wybrać trasy o długości i trudności odpowiadającej naszym umiejętnościom, kondycji i rodzajowi sprzętu. Jazda typowo szosowym rowerem po drogach nieutwardzonych czy leśnych ścieżkach jest niemal niemożliwa. Zdecydowanie można polecić rowery turystyczne o charakterze terenowym. Nie warto również przesadzać z dodatkowym sprzętem, teleskopowe amortyzatory, hamulce tarczowe i inne takie elementy są potrzebne zawodowcom. Turystom amatorom wystarczy rower z kilkoma przerzutkami, osobiście nadal używam roweru terenowego polskiej produkcji z osłoną przerzutek i łańcucha, z oponami z solidnym, grubym bieżnikiem. Za wyposażenie służy licznik kilometrów oraz torba na kierownicy z możliwością włożenia mapy, również czekolady, ortalionu przeciwdeszczowego, kanapki. Na dłuższą jazdę zabieram oczywiście bidon na zimne, kwaskowe napoje (czasem dwa bidony), małą trójkątną torbę przy ramie roweru na 2 klucze, śrubokręt, maszynkę (wentylek), zapasową baterię do lampki przedniej, bandaż i wodę utlenioną oraz koniecznie pompkę rowerową. Rower wyposażony jest w światło diodowe z tyłu i baterijne z przodu. Mam też dynamo awaryjne do przedniego oświetlenia, odblask z tyłu i przodu oraz boczne na kołach. To wystarcza.

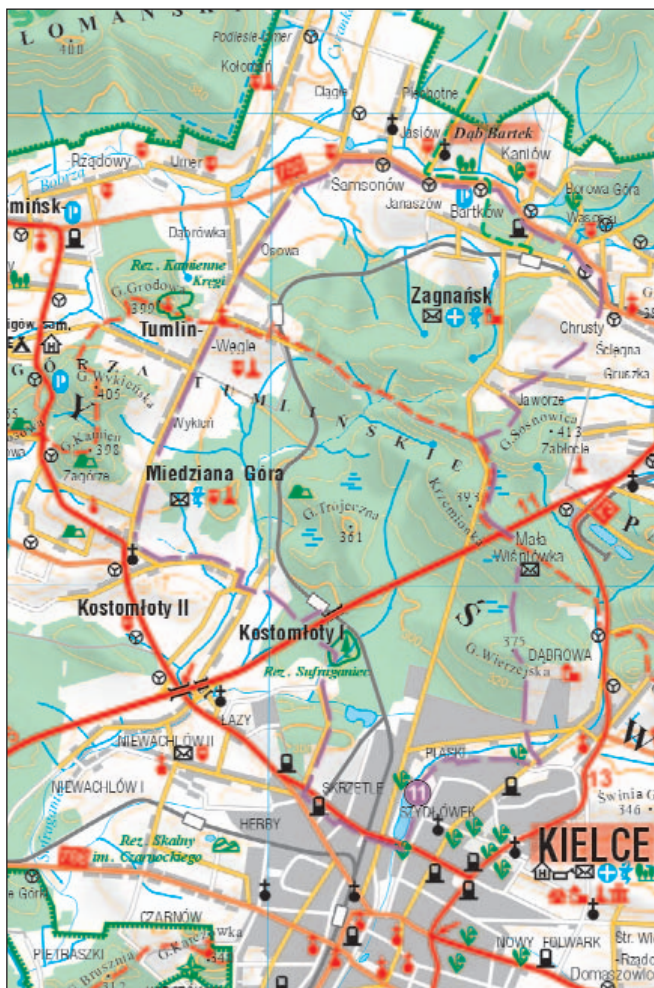
Niezwykle ważny jest ubiór. Oczywiście są specjalistyczne rowerowe ubrania, ale... kosztują dość dużo. Ubiór powinien być lekki, nie krępujący ruchów, spodnie obcisłe, buty na gumowanej podeszwie. Osobiście zabieram polar i coś przeciwdeszczowego do torby.

I jeszcze bezpieczeństwo – kask rowerowy powinien stać się standardem. Do tego warto mieć okulary sportowe (niekoniecznie przeciwsłoneczne) chroniące oczy także z boków, rękawiczki, a jak zamierzamy jeździć po lesie i w trudnych warunkach terenowych, rower powinien posiadać osłony na ręce (rogi) oraz osłonę przerzutki tylnej. W dłuższą trasę warto ze sobą zabrać telefon komórkowy, gdyż w przypadku kłopotów może się okazać bardzo potrzebnym środkiem komunikacji.

Wszystkie przedstawione wyżej rady odnoszą się w równym stopniu do przygotowania do jazdy rowerem na wycieczkę, jak i do jazdy rowerem używanym jako środek lokomocji. Aktualnie coraz częściej i coraz więcej osób korzysta z roweru. Służy on bowiem nie tylko do celów rekreacyjnych, sportowych i prozdrowotnych, ale również jako środek komunikacji miejskiej. Zostawiając samochód w garażu, wyruszamy rowerem do pracy czy na zakupy. Docieramy w ten sposób na miejsce punktualnie, omijając korki, i co bardzo istotne, oszczędzając pieniądze i nie niszcząc środowiska naturalnego.

Opis tras – jak czytać wszelkie zapisy

Opisy tras składają się z informacji „technicznej”, po której można zorientować się co do trudności wycieczki i czasu jej trwania. Dalej znajduje się opis trasy. Jest on dość szczegółowy (zwłaszcza dla tras nieznanekowanych), a przez to umożliwia przejechanie całości trasy bez błędzenia, mając ze sobą mapkę – plan i opis.

Wydano na zlecenie: Urząd Miasta Kielce
ul. Rynek 1, 25-303 Kielce, tel. (41) 367 61 42, (41) 367 61 44
www.urbike.kielce.pl

Wydawca: Studio Full Scan, 25-701 Kielce, ul. Krakowska 62, tel. (41) 344 37 77
www.sfs.pl

Współpraca: Adam Rogaliński
Przygotowanie map: Agencja JP
Zdjęcia: Elżbieta Kościańska i Urząd Miasta Kielce

ISBN: 83-88710-71-0

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana lub przetwarzana w jakiegokolwiek formie bez pisemnej zgody Wydawcy. Uwaga! Jazda na rowerze propagowana w niniejszej publikacji może być niebezpieczna. Wydawca i zleceniodawca nie biorą odpowiedzialności za wszelkie zaistniałe wypadki i kontuzje powstałe podczas jej uprawiania.

Urbike – rozszerzenie polityki rowerowej miast

I. Cele projektu

1. Współpraca miast europejskich w zakresie rozwoju polityki rowerowej na terenach miast
2. Wymiana doświadczeń i przykładów „dobrych praktyk”
3. Realizacja projektów lokalnych na bazie doświadczeń partnerskich
4. Tworzenie sieci współpracy i lokalnych „paktów na rzecz rozwoju polityki rowerowej”

II. Zamierzenia projektowe Kielc w ramach projektu

1. Współpraca z partnerami lokalnymi i regionalnymi w zakresie polityki rowerowej
2. Opracowanie „statystyki rowerowej” w Kielcach
3. Opracowanie strategii (polityki) rowerowej w mieście Kielce
4. Promocja roweru nie tylko jako sposobu na rekreację m.in.:
 - opracowanie strony internetowej Urbike w Kielcach
 - spotkania, seminaria, imprezy

III. Budżet projektu

1 510 000 euro, w tym budżet miasta Kielce 100 000 euro

IV. Poziom finansowania

- Unia Europejska – 75%
- wkład własny partnerów – 25%

V. Okres realizacji projektu

marzec 2004 – grudzień 2006

VI. Partnerzy

- Sewilla (Hiszpania) – lider projektu
- Frederiksberg (Dania)
- Florencja (Włochy)
- Mesa Yitonia (Cypr)
- Kielce (Polska)
- Drezno (Niemcy)
- Xanti (Grecja)
- Budapeszt (Węgry)
- Talin (Estonia)

VII. Kontakt

Urząd Miasta Kielce
ul. Rynek 1, 25-303 Kielce
tel. (41) 367 61 44, fax (41) 367 61 42
urbike@urbike.kielce.pl
www.um.kielce.pl
www.urbike.kielce.pl

Trasy rowerowe w Kielcach

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
– Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III C Strefa Południe w ramach projektu
„UrBike – Rozszerzenie polityki rowerowej miast”